

รายงานผลการพัฒนานวัตกรรม
ตามหลักสูตรสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา
โรงเรียนชุมชนสร้างต่อสามัคคี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้
การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการที่ยั่งยืน
เรื่อง สอนผักบ้านนาไฮโดโปนิคส์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

นายธนฤกษ์ สังกะเพชร

ครู ชำนาญการ

โรงเรียนชุมชนสร้างต่อสามัคคี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต ๑

คำนำ

นวัตกรรมการเรียนรู้เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน เรื่อง สวนผักบ้านนาไฮโดรโปนิคส์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒” ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนในรายวิชา การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ตามหลักสูตรสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ผ่านกิจกรรมที่กระตุ้นการคิด การลงมือปฏิบัติจริง และการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์

นวัตกรมนี้นำแนวคิด Active Learning มาผสมผสานกับแนวทาง Experiential Learning เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ผักฝนการทำงานร่วมกัน และสร้างความเข้าใจในกระบวนการทำงานอาชีพ โดยเนื้อหาที่ใช้ในการเรียนรู้คือ “การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์” ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการสร้างโอกาสทางอาชีพในอนาคต

การจัดทำเอกสารฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางให้กับครูผู้สอนและผู้สนใจในการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของตนเอง หวังเป็นอย่างยิ่งว่า นวัตกรรมการเรียนรู้ี้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ให้มีทักษะและความรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน และอนาคตต่อไป ขอขอบคุณคณะผู้บริหาร คณะครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้การสนับสนุนและร่วมมือในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ี้จนสำเร็จลุล่วงนี้

นายธนฤกษ์ สังกะเพศ
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ
โรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้	๑
ผู้จัดทำนวัตกรรม	๑
ระยะเวลาดำเนินการ	๑
หลักการและเหตุผล ความเป็นมา	๑
วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	๒
กลุ่มเป้าหมาย	๒
เครื่องมือที่ใช้	๒
กระบวนการพัฒนานวัตกรรม	๒
แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม	๓
กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้	๔
ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย(ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สมรรถนะ)	๑๐
บทเรียนที่ได้รับ	๑๑
เงื่อนไขความสำเร็จ	๑๑
ภาพกิจกรรม	๑๓
ภาคผนวก	๒๐
บรรณานุกรม	๔๑

แบบรายงานผลการพัฒนานวัตกรรมตามหลักสูตรสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

โรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

๑. ชื่อนวัตกรรมการเรียนรู้

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน เรื่อง สวนผักบ้านนาไฮโดรโปนิคส์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๒. ผู้จัดทำนวัตกรรม

นายธนฤกษ์ สังกะเพศ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ โรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี ตำบลสร้างถ่อ อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

๓. ระยะเวลาดำเนินการ

วันที่ ๓๐ เดือน มิถุนายน พ.ศ.๒๕๖๘ ถึง วันที่ ๓๑ เดือน มีนาคม พ.ศ.๒๕๖๙

๔. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญ การเรียนรู้แบบเดิมที่เน้นทฤษฎีเพียงอย่างเดียว อาจไม่เพียงพอต่อการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ และเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชา การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ การพัฒนาสมรรถนะเฉพาะการอาชีพและพัฒนาสมรรถนะหลักของนักเรียนรวมทั้งสมรรถนะการจัดการตนเอง และสมรรถนะการคิดขั้นสูง

โรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี จึงได้ริเริ่มพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้การงานอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติจริง และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เป็นการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และถาม อภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียน เป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจดจำความรู้ได้นานขึ้น และการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง (Experiential Learning) เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ทักษะที่จำเป็นในการทำงาน เช่น การวางแผน การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นทีม โดยใช้ชุมชนเป็นฐานในเรื่องการประกอบอาชีพ การสำรวจอาชีพและการฝึกปฏิบัติอาชีพในชุมชนซึ่งมีหลากหลายอาชีพ โดยส่งเสริมให้เรียนรู้อาชีพที่มีการประกอบอาชีพในชุมชนมากที่สุด คือ อาชีพเกษตรกรรม เช่น การปลูกข้าว การปลูกผัก การทำไร่ เป็นต้น โรงเรียนจึงมุ่งเน้นเรื่องการปลูกผัก โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีการปลูกพืชที่ทันสมัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเหมาะสำหรับการนำมาใช้ในการเรียนการสอน เนื่องจากสามารถปลูกพืชได้ในพื้นที่จำกัด และไม่ต้องใช้ดิน นวัตกรรมปลูกผักไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำเป็นตัวอย่างที่ดีของการนำแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ และเป็นการสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

รายวิชาการงานอาชีพ การพัฒนาสมรรถนะเฉพาะการอาชีพและพัฒนาสมรรถนะหลักของนักเรียน รวมทั้งสมรรถนะการจัดการตนเองและสมรรถนะการคิดขั้นสูง

๕. วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม

๑. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชา การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี ตำบลสร้างถ่อ อำเภอเมืองใน จังหวัดอุบลราชธานี
๒. เพื่อพัฒนาสมรรถนะเฉพาะการอาชีพ
๓. เพื่อพัฒนาสมรรถนะหลัก สมรรถนะการจัดการตนเอง และสมรรถนะการคิดขั้นสูง

๖. กลุ่มเป้าหมาย

๑. กลุ่มเป้าหมายเชิงปริมาณ

- นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ โรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี

๒. กลุ่มเป้าหมายเชิงคุณภาพ

- ร้อยละ ๘๐ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๒ โรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชา การงานอาชีพ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อาชีพชุมชนของเรา

๑. แบบทดสอบก่อนเรียน
๒. แบบประเมินกิจกรรมพัฒนาการทำงาน“การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์”
๓. แบบประเมินการนำเสนอผลงาน
๗. แบบประเมินกิจกรรมอาชีพในชุมชน
๔. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
๕. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
๖. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
๗. แบบทดสอบหลังเรียน

๘. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

๘.๑ ขั้นตอนที่ ๑ การวางแผน (Planning Phase)

กำหนดเป้าหมาย (Set Goals)

- พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้
- พัฒนาสมรรถนะเฉพาะการอาชีพ
- เพื่อพัฒนาสมรรถนะหลัก สมรรถนะการจัดการตนเอง และสมรรถนะการคิดขั้นสูง

ออกแบบแนวทางการพัฒนา (Design & Development Process)

- Active Learning → เรียนรู้ผ่านการลงมือทำ
- Experiential Learning → เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

๘.๒ ขั้นตอนที่ ๒ การลงมือปฏิบัติ (Action Phase)

ดำเนินการทดลองและพัฒนา (Implementation & Development)

- ปลูกพืชจริงและบันทึกกระบวนการ
- นำเสนองานหรือบูรณิทธิรศการ
- การสะท้อนผลและปรับปรุงการสอน

๘.๓ ขั้นตอนที่ ๓ การนำเสนอ (Presentation Phase)

ประเมินผล (Evaluation)

- การทดสอบก่อน-หลังเรียน
- การสังเกตพฤติกรรมและการมีส่วนร่วม
- การนำเสนอและการสะท้อนผล

๘.๔ ขั้นตอนที่ ๔ การสะท้อนผล (Reflection Phase)

ขยายผลและปรับปรุง (Scale & Improve)

- นำข้อเสนอแนะจากการประเมินมาปรับปรุงกิจกรรม
- พัฒนาการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของนักเรียน
- สามารถขยายผลไปยังระดับชั้นอื่นหรือโรงเรียนอื่นได้

๙. แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม

๑. ทฤษฎีการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

๑.๑ ความหมายของ Active Learning

Active Learning หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างกระตือรือร้นผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การอภิปราย การแก้ปัญหา การสร้างชิ้นงาน หรือการลงมือปฏิบัติจริง มากกว่าการเรียนรู้แบบรับฟังหรือการท่องจำเนื้อหาเพียงอย่างเดียว

๑.๒ หลักการสำคัญของ Active Learning

๑. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Centered) เน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญในกระบวนการเรียนรู้
๒. ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ (Critical Thinking) ให้ผู้เรียนคิดอย่างลึกซึ้งและแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง
๓. การเรียนรู้จากการลงมือทำ (Learning by Doing) กระตุ้นการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมและการปฏิบัติ
๔. การมีส่วนร่วม (Engagement) สร้างบรรยากาศที่ผู้เรียนรู้สึกสนุกและมีแรงจูงใจ

๑.๓ แนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้อง

๑. Bloom's Taxonomy "Active Learning" ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะในระดับสูง เช่น การวิเคราะห์ (Analyze) การประเมิน (Evaluate) และการสร้างสรรค์ (Create)
๒. Constructivism การเรียนรู้เชิงรุกอิงจากแนวคิดที่ว่าผู้เรียนสร้างความรู้ขึ้นเองจากประสบการณ์

๑.๔ ตัวอย่างกิจกรรมใน Active Learning

๑. การอภิปรายกลุ่ม (Group Discussion)
๒. การแก้ปัญหา (Problem-Solving)
๓. การใช้สถานการณ์สมมติ (Simulation)
๔. การลงมือทำจริง (Hands-on Activities)

๒. ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning)

๒.๑ ความหมายของ Experiential Learning

Experiential Learning หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนความรู้ที่ได้จากประสบการณ์นั้น

๒.๒ หลักการสำคัญของ Experiential Learning

๑. การเรียนรู้ผ่านการลงมือทำ (Learning by Doing): ผู้เรียนเรียนรู้จากการเผชิญสถานการณ์จริง
๒. การสะท้อนประสบการณ์ (Reflection): วิเคราะห์สิ่งที่ได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ
๓. การประยุกต์ใช้ (Application): ใช้ความรู้จากประสบการณ์ในสถานการณ์ใหม่

๒.๓ แนวคิดสำคัญที่เกี่ยวข้อง

๑. Kolb's Experiential Learning Cycle กระบวนการเรียนรู้ของ Kolb แบ่งออกเป็น ๔ ขั้นตอน ได้แก่ มีประสบการณ์ตรง (Concrete Experience) สะท้อนประสบการณ์ (Reflective Observation) สร้างความเข้าใจเชิงแนวคิด (Abstract Conceptualization) นำไปทดลองใช้ (Active Experimentation)

๒. Dewey's Learning Theory การเรียนรู้ควรเชื่อมโยงกับสถานการณ์ที่ผู้เรียนเผชิญในชีวิตจริง

๒.๔ ประโยชน์ของ Experiential Learning

๑. พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและตัดสินใจ
๒. เพิ่มความเข้าใจในเนื้อหาโดยเชื่อมโยงกับชีวิตจริง
๓. สร้างแรงจูงใจในการเรียน

๒.๕ ตัวอย่างกิจกรรมใน Experiential Learning

๑. การฝึกงานหรือโครงการเรียนรู้จากการทำงาน
๒. การลงพื้นที่ทำกิจกรรมชุมชน
๓. การทดลองทางวิทยาศาสตร์
๔. การปลูกพืชและบันทึกการเติบโตในบริบทของการเกษตร

สรุปความสัมพันธ์ของทั้งสองทฤษฎี

Active Learning ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญ Experiential Learning เสริมสร้างการเรียนรู้เชิงปฏิบัติที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริง ทั้งสองทฤษฎีนี้สามารถนำมาใช้ร่วมกันในกิจกรรมการปลูกผักไฮโดรโปนิกส์แบบน้ำนิ่ง เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชาการงานอาชีพ มีการพัฒนาสมรรถนะเฉพาะการอาชีพ พัฒนาสมรรถนะหลัก สมรรถนะการจัดการตนเอง และสมรรถนะการคิดขั้นสูง

๑๐. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

การพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้การงานอาชีพ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง (Experiential Learning) รายวิชา การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ตามหลักสูตรสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี “การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์” โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

ขั้นที่ ๑ กระตุ้นคิดให้อยากเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน กำหนดเวลาทำกิจกรรม
๒. นักเรียนร่วมกันเขียนอาชีพที่ตนเองรู้จักโดยไม่ให้ซ้ำกันให้ได้มากที่สุด กำหนดเวลาในการทำกิจกรรม
๓. นักเรียนศึกษาค้นคว้าอาชีพที่ตนเองสนใจในสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น Google YouTube เป็นต้น กำหนดเวลาในการทำกิจกรรม
๔. นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น

- คำถาม จากที่นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าอาชีพที่ตนเองสนใจ นักเรียนคิดว่าอาชีพในฝันของตนเองคืออาชีพอะไร

- แนวคำตอบ ตามความสนใจของนักเรียน

- คำถาม ในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มีอาชีพใดบ้าง และแต่ละอาชีพมีลักษณะอย่างไร

- แนวคำตอบ นักเรียนร่วมกันตอบคำถามตามประสบการณ์ของตนเอง ได้แก่ เกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง รับราชการ พนักงานของรัฐ อาชีพอิสระ จากนั้นครูวงกลมรอบล้อมอาชีพตามที่นักเรียนบอก และเขียนเพิ่มเติมอาชีพที่ไม่มีอยู่บนกระดาน

๕. ครูกล่าวเชื่อมโยงจากกิจกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติไปว่า “จากอาชีพที่นักเรียนได้เขียนบนกระดานล้วนเป็นอาชีพที่สุจริต การทำงานเพื่อเลี้ยงชีพโดยไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีลธรรม หรือขัดต่อคุณธรรมและวัฒนธรรมของสังคมไทย อาชีพต่าง ๆ ล้วนมีความสำคัญต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติด้วย”

๖. ครูแจ้งเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อาชีพชุมชนของเรา เรื่อง อาชีพในชุมชน จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความแตกต่าง ขั้นตอนการปฏิบัติในการประกอบอาชีพและข้อควรคำนึงถึงเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในชุมชนได้อย่างถูกต้อง (K)

๒. สืบหาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและฝึกปฏิบัติการประกอบอาชีพต่าง ๆ ในชุมชนได้อย่างเหมาะสม (P)

๓. มีความภาคภูมิใจและเห็นความสำคัญตระหนักถึงอาชีพในชุมชนของตนเอง (A)

ขั้นที่ ๒ แสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๗. นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น

- คำถาม ความสำคัญของอาชีพในชุมชนว่า “อาชีพต่าง ๆ ในชุมชนที่มีความหลากหลายนั้นมีความสำคัญอย่างไร”

- แนวคำตอบ ๑) ทำให้ชุมชนมีการพัฒนาในเรื่องสาธารณูปโภคอย่างทั่วถึง

๒) ทำให้สมาชิกในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๓) ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ทำให้เกิดการใช้จ่ายเงิน

๔) สร้างรายได้ให้กับสมาชิกในชุมชน

๘. ครูอธิบายเกี่ยวกับอาชีพในชุมชนว่า “การประกอบอาชีพที่นักเรียนช่วยกันเขียนบนกระดานนั้นแบ่งออกได้เป็น ๔ กลุ่มใหญ่ ดังนี้

๑) อาชีพรับราชการ เป็นอาชีพที่ทำงานกับหน่วยงานรัฐ อาชีพเหล่านี้ทำงานโดยมุ่งประโยชน์ของชาติเป็นหลัก มีค่าตอบแทนเป็นเงินเดือน

๒) อาชีพรับจ้าง เป็นอาชีพที่ทำงานกับนายจ้างหรือหน่วยงานที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ อาชีพนี้จะได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือน และมีสวัสดิการที่แตกต่างกันไป

๓) อาชีพอิสระ เป็นอาชีพที่มักเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งอาจทำด้วยตนเองหรือว่าจ้างให้คนอื่นร่วมทำด้วย รายได้จากการทำงานนี้มาจากผลกำไรที่ได้จากการดำเนินงานโดยหักต้นทุนออกไป

๔) อาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักของการผลิตสินค้าทางการเกษตรรายได้มาจากการจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร

๙. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน หรือตามความเหมาะสม สังเกต สสำรวจ และสัมภาษณ์ผู้คนที่อยู่ในชุมชนของตนเองว่า มีการประกอบอาชีพอะไรบ้าง จำนวน ๒๐ คน จากนั้นบันทึกข้อมูลเพื่อนำมาประกอบการเรียนในชั่วโมงต่อไป

ขั้นที่ ๓ ลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

ชั่วโมงที่ ๒

๑๐. นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น ทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่ผ่านมา

- คำถาม จากชั่วโมงที่ผ่านมา อาชีพในชุมชนแบ่งออกเป็นกี่กลุ่ม ประกอบด้วยอาชีพอะไรบ้าง
- แนวคำตอบ ๒ กลุ่ม ได้แก่ เกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง รัฐบาล พนักงานของรัฐ อาชีพอิสระ

๑๑. จากนั้นนักเรียนนำข้อมูลที่สำรวจ สังเกต และสัมภาษณ์ผู้คนที่อยู่ในชุมชนของตนเองว่า มีการประกอบอาชีพอะไรบ้าง จำนวน ๒๐ คน มาจำแนก วิเคราะห์ ข้อมูลพร้อมร่วมกันวิจารณ์ถึงความแตกต่างของอาชีพและข้อควรคำนึงถึงเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

๑๒. จากนั้นครูเขียนตารางอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนสามารถบันทึกข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างตารางและบันทึกผล จากการวิเคราะห์และร่วมกัน วิจารณ์ภายในกลุ่มตามรูปแบบที่ครูกำหนดโดยมีหัวข้อ ดังนี้

- ๑) ชื่ออาชีพ
- ๒) ทักษะที่ต้องใช้
- ๓) ลักษณะของงาน
- ๔) ความรู้ในอาชีพ
- ๕) ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับอาชีพ

ขั้นที่ ๔ สื่อสารผลการปฏิบัติ

ชั่วโมงที่ ๓

๑๓. นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น ทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่ผ่านมา

- คำถาม จากชั่วโมงที่ผ่านมา นักเรียนได้บันทึกข้อมูลจากการสำรวจมีการบันทึกหัวข้ออะไรบ้าง
- แนวคำตอบ ๑) ชื่ออาชีพ ๒) ทักษะที่ต้องใช้ ๓) ลักษณะของงาน ๔) ความรู้ในอาชีพ

๕) ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับอาชีพ

๑๔. นักเรียนออกมานำเสนอผลงานของตนเองจนครบทุกกลุ่ม ครูคอยแนะนำและแก้ไขข้อมูลที่บกพร่องจากการนำเสนอของนักเรียนให้ถูกต้อง

๑๕. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับอาชีพในชุมชนว่า “อาชีพในแต่ละอาชีพมีความแตกต่างกันในด้านรายได้ ลักษณะงาน และคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพนั้น การประกอบอาชีพแต่ละอาชีพควรคำนึงเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เวลาที่เหมาะสม ความเสี่ยงขณะปฏิบัติงาน เพราะงานบางอย่างอาจมีความเสี่ยงต่อทรัพย์สินหรือชีวิตด้วย เพราะทุกอาชีพล้วนมีความสำคัญต่อชุมชนทั้งด้านรายได้ คุณภาพชีวิต สาธารณูปโภค และเศรษฐกิจในชุมชน”

๑๖. นักเรียนเลือกอาชีพที่คนในชุมชนประกอบอาชีพมาเพื่อนำมาฝึกปฏิบัติในการประกอบอาชีพในชั่วโมงต่อไป (ครูมีข้อมูลผู้ประกอบอาชีพในชุมชนแล้ว โดยในชุมชนมีผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ปลูกข้าว ปลูกผัก แล้วนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และวิจารณ์แล้วเลือกเรื่องที่จะฝึกปฏิบัติอาชีพเกษตรกรรมเรื่องอะไร)

ขั้นที่ ๕ ปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

ชั่วโมงที่ ๔

๑๗. นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น ทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่ผ่านมา

- คำถาม จากชั่วโมงที่ผ่านมา นักเรียนได้นำเสนอข้อมูลจากการสำรวจแล้วว่าอาชีพในชุมชนของเรามีการประกอบอาชีพโรมากที่สุด

- แนวคำตอบ อาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด เช่น การปลูกข้าว การปลูกผัก และเราได้ลงความคิดเห็นกันแล้วว่าเราปฏิบัติกรประกอบอาชีพเกษตรกรรม เรื่อง การปลูกผัก

๑๘. นักเรียน ศึกษา ค้นคว้า รูปแบบการปลูกผัก โดยการสัมภาษณ์และสอบถามจากผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน และจากสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น Google YouTube เป็นต้น โดยให้นักเรียนบันทึกรูปแบบการปลูกผัก เพื่อมานำเสนอในชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ ๕

๑๙. นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น ทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่ผ่านมา

- คำถาม จากชั่วโมงที่ผ่านมา นักเรียนได้นำเสนอ จากผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนและจากสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น Google YouTube เป็นต้น นักเรียนได้บันทึกรูปแบบการปลูกผัก มาแล้ว โดยจะใช้รูปแบบการปลูกผักแบบใด

- แนวคำตอบ การปลูกผักโดยใช้ดินกับการปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน

๒๐. นักเรียนนำเสนอข้อมูลที่ได้มา ครูคอยแนะนำและแก้ไขข้อมูลที่บกพร่องจากการนำเสนอของนักเรียนให้ถูกต้อง

๒๑. นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น

- คำถาม วันนี้เราจะเรียนรู้การปลูกผักแบบไหนกันดี

- แนวคำตอบ การปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง)

๒๒. นักเรียนศึกษา ค้นคว้า ขั้นตอนและวิธีการปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง) จากการสัมภาษณ์และสอบถามจากผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน และจากสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น Google YouTube เป็นต้น โดยให้นักเรียนบันทึกขั้นตอนและวิธีการปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง) เพื่อมานำเสนอในชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ ๖

๒๓. นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น ทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่ผ่านมา

- คำถาม การปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง) มีข้อดีอย่างไร

- แนวคำตอบ

๑.สามารถทำการปลูกผักในบริเวณที่พื้นดินไม่เหมาะสมหรือสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกผัก

๒.ใช้พื้นที่ในกระเพาะปลูกน้อยและสมารถทำการผลิตได้อย่างสม่ำเสมอ

๓ ควบคุมสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตได้ เช่น การควบคุมปริมาณธาตุอาหาร pH

๔ เป็นกรปลูกผักที่ใช้น้ำและธาตุอาหารพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกทั้งประหยัดเวลาแรงงาน และค่าใช้จ่ายในการเตรียมดินและกำจัดวัชพืช

๒๔. จากชั่วโมงที่ผ่านมา นักเรียนได้ไปศึกษา ค้นคว้า ขั้นตอนและวิธีการปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง) จากการสัมภาษณ์และสอบถามจากผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน

และจากสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น Google YouTube เป็นต้น วันนี้ให้นำเสนอกการปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง) ครูคอยแนะนำและแก้ไขข้อมูลที่บกพร่องจากการนำเสนอของนักเรียนให้ถูกต้อง

๒๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือฝึกปฏิบัติการปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง)

ชั่วโมงที่ ๗-๘

๒๖. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผักที่ปลูกได้มาประกอบอาหารอีสานตามท้องถิ่นของตนเอง

๒๗. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับอาชีพในชุมชนว่า “อาชีพในแต่ละอาชีพมีความแตกต่างกันในด้านรายได้ ลักษณะงาน และคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพนั้น การประกอบอาชีพแต่ละอาชีพควรคำนึงเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เวลาที่เหมาะสม ความเสี่ยงขณะปฏิบัติงาน เพราะงานบางอย่างอาจมีความเสี่ยงต่อทรัพย์สินหรือชีวิตด้วย เพราะทุกอาชีพล้วนมีความสำคัญต่อชุมชน ทั้งด้านรายได้ คุณภาพชีวิต สาธารณูปโภค และเศรษฐกิจในชุมชน”

การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๑ การประเมินก่อนเรียน แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อาชีพในชุมชน	ตรวจแบบทดสอบ ก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ประเมินตามสภาพจริง
๒ การประเมินระหว่าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ๑) อธิบายความแตกต่างและ ข้อควรคำนึงถึงเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน ๒) สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ ต่าง ๆ ในชุมชน	- ตอบคำถามกิจกรรม พัฒนาการทำงานหน่วยการ เรียนรู้ที่ ๘	- กิจกรรมพัฒนาการ ทำงาน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘	ตอบคำถามได้ ๔ จาก ๗ ข้อ ผ่านเกณฑ์
๓) นำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอ ผลงาน	- แบบประเมิน การนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๓ ผ่านเกณฑ์
๔) พฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	- สังเกตพฤติกรรมการ ทำงานรายบุคคล	- แบบสังเกตพฤติกรรมการ ทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ ๓ ผ่านเกณฑ์
๕) พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรมการ ทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๓ ผ่านเกณฑ์
๖) คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง และมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๓ ผ่านเกณฑ์
๓ การประเมินหลังเรียน ๑) แบบทดสอบหลังเรียน	ตรวจแบบทดสอบ หลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ประเมินตามสภาพจริง

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๒) การประเมินชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) กิจกรรมอาชีพในชุมชน	ตรวจกิจกรรมอาชีพในชุมชน และฝึกปฏิบัติ	แบบประเมินกิจกรรมอาชีพในชุมชน	ระดับคุณภาพ ๓ ผ่านเกณฑ์

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

พฤติกรรม บ่งชี้	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
ตามข้อ ๒	ไม่ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริงมี พฤติกรรมนำสิ่งของ และผลงานของผู้อื่น มาเป็นของตนเอง	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและ เป็นจริง ไม่นำสิ่งของ และผลงานของผู้อื่นมา เป็นของตนเอง	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็น จริงไม่นำสิ่งของและ ผลงานของผู้อื่นมาเป็น ของตนเอง ปฏิบัติตนต่อ ผู้อื่นด้วยความซื่อตรง	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็น จริงไม่นำสิ่งของและผลงาน ของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความ ซื่อตรง เป็นแบบอย่างที่ดี ด้านความซื่อสัตย์
ตามข้อ ๓	ไม่ปฏิบัติตามตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ โรงเรียน และ	ปฏิบัติตามตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน ตรงต่อเวลาในการ ปฏิบัติกิจกรรม	ปฏิบัติตามตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ ตรงต่อเวลา ในการปฏิบัติกิจกรรมและ รับผิดชอบในการทำงาน	ปฏิบัติตามตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน และ ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติ กิจกรรมและรับผิดชอบใน การทำงาน
ตามข้อ ๔	ไม่ตั้งใจเรียนไม่ ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจ เรียน เอาใจใส่ในการ เรียน และมีส่วนร่วมใน การเรียนรู้ และเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ ต่างๆ เป็นบางครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจ เรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการ เรียนรู้ และเข้าร่วม กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ บ่อยครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจ เรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียนเป็น ประจำ
ตามข้อ ๕	ใช้เงินและของใช้ ส่วนตัวและส่วนรวม อย่างไม่ประหยัดไม่มี การวางแผนการเรียน และการใช้ชีวิต ประจำวัน	ใช้ทรัพย์สินของตนเอง และทรัพยากรของ ส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า เก็บรักษาดูแล อย่างดี	ใช้ทรัพย์สินของตนเอง และทรัพยากรของ ส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า เก็บรักษาดูแล อย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ใช้ ความรู้ข้อมูลข่าวสาร	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและ ทรัพยากรของส่วนรวม อย่างประหยัด คุ่มค่า เก็บ รักษาดูแลอย่างดี ไม่เอา เปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ ผู้อื่นเดือดร้อน ใช้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารในการ วาง

			ในการ วางแผนการเรียน และการทำงาน	แผนการเรียน การทำงาน และใช้ในชีวิตประจำวัน
ตามข้อ ๖	ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การทำงาน	ตั้งใจและรับผิดชอบใน การปฏิบัติหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมายให้ สำเร็จ	ตั้งใจและรับผิดชอบใน การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายให้สำเร็จ มีการ ปรับปรุงและพัฒนาการ ทำงานให้ดีขึ้น	ตั้งใจและรับผิดชอบในการ ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายให้สำเร็จ มีการ ปรับปรุงและพัฒนาการ ทำงานให้ดีขึ้นภายในเวลา ที่กำหนด
ตามข้อ ๘	เข้าร่วมกิจกรรม ต่ำกว่า ร้อยละ ๕๐	เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ ๕๐ - ๕๙	เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ ๖๐ - ๗๙	เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

๑๑. ผลที่เกิดขึ้นกับกลุ่มเป้าหมาย(ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สมรรถนะ)

๑. ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

๑.๑ ด้านความรู้ (Cognitive Domain)

- นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๘ มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชา การงานอาชีพ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อาชีพชุมชนของเรา คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๑๐

- นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการในรายวิชาการงานอาชีพ
- นักเรียนสามารถอธิบายแนวทางการปฏิบัติงานในอาชีพที่เกี่ยวข้องได้
- นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและต่อยอดเพื่อพัฒนาอาชีพในอนาคต

๑.๒ ด้านทักษะ (Psychomotor Domain)

- นักเรียนสามารถลงมือปฏิบัติงานตามกระบวนการที่ถูกต้องและเหมาะสมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

- มีทักษะการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และทรัพยากรในการทำงานอาชีพอย่างถูกต้องและปลอดภัย
- มีทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพเบื้องต้น พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมสามารถลงมือปฏิบัติและแก้ปัญหาในสถานการณ์จริงได้ มีทักษะการทำงานเป็นทีม และสามารถสื่อสารในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ ด้านเจตคติ (Affective Domain)

- นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและเห็นคุณค่าของอาชีพต่าง ๆ
- มีความกระตือรือร้นและสนใจที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับอาชีพ
- ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานที่ซื่อสัตย์ มีจริยธรรม และคุณธรรม

๑.๔ คุณลักษณะ

- นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย
- มีความอดทน มุ่งมั่น และพยายามพัฒนาตนเองในการทำงาน
- มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

๑.๕ สมรรถนะ

- สมรรถนะเฉพาะทางอาชีพ: นักเรียนสามารถนำทักษะและความรู้ไปใช้ในงานอาชีพได้จริง
- สมรรถนะการจัดการตนเอง: นักเรียนสามารถบริหารจัดการเวลา การเรียนรู้ จัดสรรทรัพยากร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจัดลำดับความสำคัญของงาน ทำงานอย่างมีวินัย
- สมรรถนะการคิดขั้นสูง: นักเรียนสามารถวิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดอย่างมีวิจารณญาณ ในสถานการณ์การทำงาน และสร้างสรรค์แนวทางใหม่ ๆ ในการทำงาน

๑๒. บทเรียนที่ได้รับ

การพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้การงานอาชีพ โดยใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง (Experiential Learning) รายวิชา การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๒ ตามหลักสูตรสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี เรือง สวนผักบ้านนาไฮโดโปนิคส์ เป็นแนวทางการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการเรียน การสอนวิชาการงานอาชีพ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง (Experiential Learning) การมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ (Active Learning) ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ และบทเรียนที่ได้รับที่สำคัญ ใน ๓ มิติหลัก ได้แก่ พัฒนาการทางด้านวิชาการ ด้านทักษะชีวิต และด้านเจตคติความเปลี่ยนแปลงเชิง พฤติกรรม

๑. ผลลัพธ์ด้านวิชาการ

นักเรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการในรายวิชาการงานอาชีพ สามารถอธิบายแนวทางการปฏิบัติงานในอาชีพที่เกี่ยวข้องได้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและต่อยอดเพื่อพัฒนาอาชีพในอนาคต

๒. ผลลัพธ์ด้านทักษะชีวิต

นักเรียนมีทักษะชีวิตสามารถลงมือปฏิบัติงานตามกระบวนการที่ถูกต้องและเหมาะสม มีทักษะการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และทรัพยากรในการทำงานอาชีพอย่างถูกต้องและปลอดภัย มีการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม การแก้ปัญหา และการตัดสินใจในการทำงาน มีสมรรถนะเฉพาะทางอาชีพสามารถนำทักษะและความรู้ไปใช้ในงานอาชีพได้จริง สมรรถนะการจัดการตนเองสามารถบริหารเวลา จัดลำดับความสำคัญของงาน และทำงานอย่างมีวินัย และสมรรถนะการคิดขั้นสูงสามารถวิเคราะห์ แก้ปัญหา และคิดอย่างมีวิจารณญาณในสถานการณ์การทำงาน

๓. ผลลัพธ์ด้านเจตคติ

นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและเห็นคุณค่าของอาชีพต่าง ๆ มีความกระตือรือร้นและสนใจที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับอาชีพ ตระหนักถึงความสำคัญของการงานที่ซื่อสัตย์ มีจริยธรรม และคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย มีความอดทน มุ่งมั่น และพยายามพัฒนาตนเองในการทำงาน และมีความคิดสร้างสรรค์และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

๑๓. เจ็อนไขความสำเรีจ

๑. เจ็อนไขความสำเรีจสำหรบันักเรียน

นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้การงานอาชีพ โดยใช้แนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง (Experiential Learning) รายวิชา การงานอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ตามหลักสูตรสถานศึกษานำร่องในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี เรื่อง สวนผักบ้านนาไฮโดรโปนิคส์ ดังนั้น ความสำเร็จของนวัตกรรมขึ้นอยู่กับการที่นักเรียนสามารถ มีส่วนร่วม เรียนรู้ และพัฒนาทักษะได้จริง ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ และมีความตั้งใจและความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ ต้องมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ และเห็นความสำคัญของอาชีพที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริง มีการพัฒนาทักษะการประกอบอาชีพผ่านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร โดยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ มีเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเต็มที่ และอธิบายขั้นตอนการปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ การนำเสนอ การทำอาหาร และการจัดนิทรรศการ มีการทำงานเป็นทีมได้ดีมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเองในกลุ่ม

๒. เจ็อนไขความสำเรีจสำหรบัครูผู้สอน

ครูมีบทบาทสำคัญในการ ออกแบบกิจกรรม จัดการเรียนการสอน กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วม และให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด มีการออกแบบการเรียนการสอนที่เหมาะสมมีกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับชีวิตรจริงของนักเรียนและส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติจริง โดยใช้แนวคิด Active Learning และ Experiential Learning อย่างมีประสิทธิภาพ การเป็นผู้สนับสนุนและโค้ชให้นักเรียน ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนมีความมั่นใจและกล้าแสดงออกโดยการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นมิตร ครูให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

๓. เจ็อนไขความสำเรีจสำหรบัผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและผลักดันนวัตกรรม ให้สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการสนับสนุนจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรที่จำเป็น เช่น อุปกรณ์สำหรับการปลูกผักและอุปกรณ์จัดนิทรรศการ เป็นต้น ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้ครูมีโอกาสพัฒนาตนเองผ่านการอบรมเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก(Active Learning) และการใช้เทคโนโลยี ส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้ต้องสนับสนุนให้ครูและนักเรียนมีพื้นที่ในการทดลองและพัฒนานวัตกรรม เปิดโอกาสให้โรงเรียนมีความยืดหยุ่นในการปรับปรุงหลักสูตรและแนวทางการสอน สร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชน ผู้บริหารต้องช่วยเชื่อมโยงโรงเรียนเข้ากับชุมชนและผู้ปกครอง เพื่อให้การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้

๔. เจ็อนไขความสำเรีจสำหรบัผู้ปกครองและชุมชน

การสนับสนุนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำเกษตรจริงที่บ้าน การสร้างความร่วมมือกับโรงเรียนและชุมชน สามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมของนักเรียน เช่น การจัดหาวัสดุปลูกพืชหรือการให้ความรู้ด้านการเกษตร เกษตรกรในชุมชนสามารถเป็นวิทยากรหรือที่ปรึกษาให้กับนักเรียน และมีการช่วยเผยแพร่ผลงานของนักเรียน เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขึ้น ชุมชนสามารถช่วยเปิดพื้นที่ให้นักเรียนได้แสดงผลงานในงานท้องถิ่นหรือกิจกรรมของหมู่บ้าน

สรุปเงื่อนไขความสำเร็จของนวัตกรรม

- สำหรับนักเรียน → ต้องมีความกระตือรือร้น มีส่วนร่วมในกิจกรรม และพัฒนาทักษะผ่านการปฏิบัติจริง
- สำหรับครู → ต้องออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสม กระตุ้นให้นักเรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้
- สำหรับผู้บริหาร → ต้องสนับสนุนทรัพยากร ส่งเสริมการพัฒนาครู และสร้างความร่วมมือกับชุมชน
- สำหรับผู้ปกครองและชุมชน → ต้องให้การสนับสนุนเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำเกษตรจริงที่บ้าน สนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน และช่วยเผยแพร่ผลงานของนักเรียน

๑๔. ภาพกิจกรรม

ภาพกิจกรรมการเตรียมอุปกรณ์และวัสดุ

ภาพกิจกรรมการปลูกผัก

ภาพกิจกรรมการนำเสนอ

ภาพกิจกรรมการประกอบอาหาร

ภาพกิจกรรมการประกอบอาหาร

ภาพกิจกรรมการนำเสนอ

ภาพกิจกรรมการนำเสนอ

ภาคผนวก

แบบสรุปผลการประเมินรวมนวัตกรรม

ลำดับ	ชื่อนักเรียน	ด้านที่ ๑ (๓๐คะแนน)	ด้านที่ ๒ (๔๐คะแนน)	ด้านที่ ๓ (๓๐คะแนน)	คะแนน รวม	ผลการ ประเมิน
๑	เด็กชายปวีริศ ผดาศรี	๒๖	๓๖	๒๗	๘๙	ผ่าน
๒	เด็กชายพีรเดช ดวงสิน	๒๔	๓๕	๒๗	๘๖	ผ่าน
๓	เด็กชายอดิเทพ ครองยุติ	๒๔	๓๕	๒๗	๘๖	ผ่าน
๔	เด็กชายจันทร์ทวี มุ่งหมาย	๒๖	๓๖	๒๘	๙๐	ผ่าน
๕	เด็กชายเฉลิมคุณ พลใส	๒๕	๓๖	๒๘	๘๙	ผ่าน
๖	เด็กชายชัยมงคล วงศ์คำจันทร์	๒๔	๓๖	๒๘	๘๘	ผ่าน
๗	เด็กชายวีรลักษณ์ อุดมศรี	๒๔	๓๕	๒๗	๘๖	ผ่าน
๘	เด็กชายสิทธิชล สุดดี	๒๕	๓๖	๒๘	๘๙	ผ่าน
๙	เด็กชายสุธินันท์ อ้วนเสมอ	๒๔	๓๕	๒๗	๘๖	ผ่าน
๑๐	เด็กชายจิรวัฒน์ อัดตะมุง	๒๔	๓๕	๒๗	๘๖	ผ่าน
๑๑	เด็กหญิงกัญญาวีร์ สารการ	๒๔	๓๕	๒๗	๘๖	ผ่าน
๑๒	เด็กหญิงณัฐฎาพร ศรีบุญเรือง	๒๖	๓๖	๒๘	๙๐	ผ่าน
๑๓	เด็กหญิงปณมาภรณ์ ปางชาติ	๒๖	๓๖	๒๘	๙๐	ผ่าน
๑๔	เด็กหญิงพรณิพา รุ่งเรือง	๒๖	๓๖	๒๘	๙๐	ผ่าน
๑๕	เด็กหญิงภัทรภร ฝอยทอง	๒๖	๓๕	๒๗	๘๘	ผ่าน
๑๖	เด็กหญิงศิริวิภา ครองยุติ	๒๕	๓๖	๒๘	๘๙	ผ่าน
๑๗	เด็กหญิงวรัญญา แสงบำรุง	๒๖	๓๕	๒๗	๘๘	ผ่าน
๑๘	เด็กหญิงเกศศิริรินทร์ อินอร่าม	๒๕	๓๖	๒๘	๘๙	ผ่าน
๑๙	เด็กหญิงภัคพิดา ส่งสุข	๒๖	๓๕	๒๘	๘๙	ผ่าน
๒๐	เด็กหญิงสุนิศา แสงหิรัญ	๒๖	๓๕	๒๘	๘๙	ผ่าน
๒๑	เด็กหญิงสิริภัทร ส่งสุข	๒๕	๓๕	๒๗	๘๗	ผ่าน
รวม		๕๒๗	๗๔๕	๕๗๘	๑๘๕๐	

สูตรการคำนวณคะแนนและเกณฑ์ผ่าน

๑. คะแนนรวม = ผลรวมของคะแนนทุกด้าน (ด้านที่ ๑ + ด้านที่ ๒ + ด้านที่ ๓)

๒. เกณฑ์การผ่าน

- หากคะแนนรวม \geq XX คะแนน (กำหนดเกณฑ์ผ่าน เช่น ๖๐ จาก ๑๐๐ คะแนน) ถือว่า ผ่าน
- หากคะแนนรวม $<$ XX คะแนน ถือว่า ไม่ผ่าน

สูตรคำนวณร้อยละแสดงจำนวนคะแนนรวมในแต่ละด้าน

๑. จำนวนร้อยละของคะแนนในแต่ละด้าน

ใช้สูตร:

$$\text{ร้อยละ} = \left(\frac{\text{ผลรวมคะแนนที่ได้}}{\text{คะแนนเต็มรวม}} \right) \times 100$$

ด้าน	คะแนนรวมที่ได้	คะแนนเต็มรวม	ร้อยละ
ด้านที่ ๑ (๓๐ คะแนน)	๕๒๗	(๓๐ × ๒๑) = ๖๓๐	๘๓.๖๕
ด้านที่ ๒ (๔๐ คะแนน)	๗๔๕	(๔๐ × ๒๑) = ๘๔๐	๘๘.๖๙
ด้านที่ ๓ (๓๐ คะแนน)	๕๗๘	(๓๐ × ๒๑) = ๖๓๐	๙๑.๗๕

๒. คำนวณร้อยละของคะแนนรวมทั้งสามด้าน

ใช้สูตรเดียวกันโดยใช้คะแนนรวม :

$$\text{ร้อยละ} = \left(\frac{๑,๘๕๐}{๒,๑๐๐} \right) \times ๑๐๐$$

$$\text{ร้อยละ} = ๘๘.๑๐\%$$

สรุปผลการประเมิน

- ด้านที่ ๑ ด้านความรู้ ได้ร้อยละ ๘๓.๖๕
- ด้านที่ ๒ ด้านทักษะ ได้ร้อยละ ๘๘.๖๙
- ด้านที่ ๓ ด้านเจตคติ ได้ร้อยละ ๙๑.๗๕
- คะแนนรวมทุกด้าน ได้ร้อยละ ๘๘.๑๐

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๘ โรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี จำนวน ๒๑ คน มีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ วิทยากรงานอาชีพ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อาชีพชุมชนของเรา คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๑๐

แผนการจัดการเรียนรู้

รหัสวิชา ง๒๒๑๐๑	ชื่อรายวิชา การงานอาชีพ	กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ อาชีพชุมชนของเรา	
เรื่อง อาชีพในชุมชน	เวลา ๘ ชั่วโมง	ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

๑. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การประกอบอาชีพมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต เพราะเป็นการทำงานเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเอง และครอบครัว อาชีพในปัจจุบันมีหลากหลายอาชีพ แต่ละอาชีพมีลักษณะการทำงาน เวลาการทำงาน ความเสี่ยงในการทำงานที่ต่างกันอย่างออกไป ผู้ที่ต้องประกอบอาชีพในอาชีพหนึ่งจะต้องศึกษาข้อมูลและ พัฒนาทักษะของอาชีพนั้น เพื่อจะได้ประกอบอาชีพได้อย่างชำนาญ และเหมาะสมกับความสามารถของตนเอง

๒. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระการเรียนรู้ที่ ๒ การอาชีพ

มาตรฐาน ง ๒.๑ เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ตัวชี้วัด ง ๒.๑ ม.๒/๑ อธิบายการเสริมสร้างประสบการณ์อาชีพ

ง ๒.๑ ม.๒/๒ ระบุการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ

ง ๒.๑ ม.๒/๓ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพที่สนใจ

๓. สาระการเรียนรู้

อาชีพต่าง ๆ ในชุมชน เช่น เกษตรกรรม ค้าขาย รับจ้าง รับราชการ พนักงานของรัฐ อาชีพอิสระ ความแตกต่างของอาชีพ เช่น รายได้ ลักษณะงาน ประเภทกิจการ และข้อควรคำนึงเกี่ยวกับอาชีพ เช่น ทำงานไม่เป็นเวลา การยอมรับนับถือจากสังคม

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความแตกต่างและข้อควรคำนึงถึงเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในชุมชนได้อย่างถูกต้อง (K)
๒. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในชุมชนและฝึกปฏิบัติการทำอาชีพได้อย่างเหมาะสม (P)
๓. มีความภาคภูมิใจและเห็นความสำคัญตระหนักถึงอาชีพในชุมชนของตนเอง (A)

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิดขั้นสูง
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี
๖. ความสามารถในการจัดการตนเอง

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต (ข้อ ๒)
๒. มีวินัย (ข้อ ๓)
๓. ใฝ่เรียนรู้ (ข้อ ๔)
๔. อยู่อย่างพอเพียง (ข้อ ๕)
๕. มุ่งมั่นในการทำงาน (ข้อ ๖)
๖. มีจิตสาธารณะ (ข้อ ๘)

๗. อัตลักษณ์อุบลราชธานี

- การประกอบอาชีพ

๘. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

ขั้นที่ ๑ กระตุ้นคิดให้อยากเรียนรู้

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน กำหนดเวลาทำกิจกรรม
๒. นักเรียนร่วมกันเขียนอาชีพที่ตนเองรู้จักโดยไม่ให้ซ้ำกันให้ได้มากที่สุด กำหนดเวลาในการทำกิจกรรม

๓. นักเรียน ศึกษาค้นคว้าอาชีพที่ตนเองสนใจในสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น Google YouTube เป็นต้น กำหนดเวลาในการทำกิจกรรม

๔. นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น

- คำถาม จากที่นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าอาชีพที่ตนเองสนใจ นักเรียนคิดว่าอาชีพในฝันของตนเองคืออาชีพอะไร

- แนวคำตอบ ตามความสนใจของนักเรียน
- คำถาม ในชุมชนที่นักเรียนอาศัยอยู่มีอาชีพใดบ้าง และแต่ละอาชีพมีลักษณะอย่างไร
- แนวคำตอบ นักเรียนร่วมกันตอบคำถามตามประสบการณ์ของตนเอง ได้แก่ เกษตรกรรม ค้าขาย

รับจ้าง รับราชการ พนักงานของรัฐ อาชีพอิสระ จากนั้นครูวงกลมรอบล้อมอาชีพตามที่นักเรียนบอก และเขียนเพิ่มเติมอาชีพที่ไม่มีอยู่บนกระดาน

๕. ครูกล่าวเชื่อมโยงจากกิจกรรมที่นักเรียนได้ปฏิบัติไปว่า “จากอาชีพที่นักเรียนได้เขียนบนกระดาน ล้วนเป็นอาชีพที่สุจริต การทำงานเพื่อเลี้ยงชีพโดยไม่ผิดกฎหมาย ไม่ผิดศีลธรรม หรือขัดต่อคุณธรรมและวัฒนธรรมของสังคมไทย อาชีพต่าง ๆ ล้วนมีความสำคัญต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติด้วย”

๖. ครูแจ้งเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

- หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อาชีพชุมชนของเรา
- เรื่อง อาชีพในชุมชน
- จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความแตกต่าง ขั้นตอนการปฏิบัติในการประกอบอาชีพ และข้อควรคำนึงถึงเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในชุมชนได้อย่างถูกต้อง (K)

๒. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและฝึกปฏิบัติการประกอบอาชีพต่าง ๆ ในชุมชนได้อย่างเหมาะสม (P)

๓. มีความภาคภูมิใจและเห็นความสำคัญตระหนักถึงอาชีพในชุมชนของตนเอง (A)

ขั้นที่ ๒ แสวงหาความรู้และฝึกปฏิบัติ

๗.นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น

- **คำถาม** ความสำคัญของอาชีพในชุมชนว่า “อาชีพต่าง ๆ ในชุมชนที่มีความหลากหลายนั้นมีความสำคัญอย่างไร”

- **แนวคำตอบ**
- ๑) ทำให้ชุมชนมีการพัฒนาในเรื่องสาธารณูปโภคอย่างทั่วถึง
 - ๒) ทำให้สมาชิกในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
 - ๓) ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน ทำให้เกิดการใช้จ่ายเงิน
 - ๔) สร้างรายได้ให้กับสมาชิกในชุมชน

๘.ครูอธิบายเกี่ยวกับอาชีพในชุมชนว่า “การประกอบอาชีพที่นักเรียนช่วยกันเขียนบนกระดานนั้นแบ่งออกได้เป็น ๔ กลุ่มใหญ่ ดังนี้

๑) อาชีพรับราชการ : เป็นอาชีพที่ทำงานกับหน่วยงานรัฐ อาชีพเหล่านี้ทำงานโดยมุ่งประโยชน์ของชาติเป็นหลัก มีค่าตอบแทนเป็นเงินเดือน

๒) อาชีพรับจ้าง : เป็นอาชีพที่ทำงานกับนายจ้างหรือหน่วยงานที่ไม่ใช่หน่วยงานของรัฐ อาชีพนี้จะได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือน และมีสวัสดิการที่แตกต่างกันไป

๓) อาชีพอิสระ : เป็นอาชีพที่มักเป็นเจ้าของกิจการ ซึ่งอาจทำด้วยตนเองหรือว่าจ้างให้คนอื่นร่วมทำด้วย รายได้จากการทำอาชีพนี้มาจากผลกำไรที่ได้จากการทำงานโดยหักต้นทุนออกไปแล้ว

๔) อาชีพเกษตรกรรม : เป็นอาชีพหลักของการผลิตสินค้าทางการเกษตร รายได้มาจากการจำหน่ายสินค้าทางการเกษตร

๙.นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๕ คน หรือตามความเหมาะสม สังเกต สสำรวจ และสัมภาษณ์ผู้คนในชุมชนของตนเองว่า มีการประกอบอาชีพอะไรบ้าง จำนวน ๒๐ คน จากนั้นบันทึกข้อมูล เพื่อนำมาประกอบการเรียนในชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ ๒

ขั้นที่ ๓ ลงมือปฏิบัติจริงและสะท้อนคิด

๑๐.นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น ทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่ผ่านมา

- **คำถาม** จากชั่วโมงที่ผ่านมา อาชีพในชุมชนแบ่งออกเป็นกี่กลุ่ม ประกอบด้วยอาชีพอะไรบ้าง

- **แนวคำตอบ** ๔ กลุ่ม ได้แก่ เกษตรกรรม ค่าขาย รับจ้าง รับราชการ พนักงานของรัฐ อาชีพอิสระ

๑๑.จากนั้นนักเรียนนำข้อมูลที่สำรวจ สังเกต และสัมภาษณ์ผู้คนในชุมชนของตนเองว่า มีการประกอบอาชีพอะไรบ้าง จำนวน ๒๐ คน มาจำแนก วิเคราะห์ ข้อมูลพร้อมร่วมกันพิจารณาถึงความแตกต่างของอาชีพ และข้อควรคำนึงถึงเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ

๑๒.จากนั้นครูเขียนตารางอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนสามารถบันทึกข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างตารางและบันทึกผล จากการวิเคราะห์และร่วมกัน วิเคราะห์ภายในกลุ่มตามรูปแบบที่ครูกำหนดโดยมีหัวข้อ ดังนี้

- ๑) ชื่ออาชีพ
- ๒) ทักษะที่ต้องใช้
- ๓) ลักษณะของงาน
- ๔) ความรู้ในอาชีพ
- ๕) ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับอาชีพ

ชั่วโมงที่ ๓

ขั้นที่ ๔ สื่อสารผลการปฏิบัติ

๑๓. นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น ทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่ผ่านมา

- คำถาม จากชั่วโมงที่ผ่านมา นักเรียนได้บันทึกข้อมูลจากการสำรวจ มีการบันทึกหัวข้ออะไรบ้าง

- แนวคำตอบ ๑) ชื่ออาชีพ ๒) ทักษะที่ต้องใช้ ๓) ลักษณะของงาน ๔) ความรู้ในอาชีพ ๕) ข้อควร

คำนึงเกี่ยวกับอาชีพ

๑๔. นักเรียนออกมานำเสนอผลงานของตนเองจนครบทุกกลุ่ม ครูคอยแนะนำและแก้ไขข้อมูลที่บกพร่องจากการนำเสนอของนักเรียนให้ถูกต้อง

๑๕. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับอาชีพในชุมชนว่า “อาชีพในแต่ละอาชีพมีความแตกต่างกันในด้านรายได้ ลักษณะงาน และคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพนั้น การประกอบอาชีพแต่ละอาชีพควรคำนึงเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เวลางานที่เหมาะสม ความเสี่ยงขณะปฏิบัติงาน เพราะงานบางอย่างอาจมีความเสี่ยงต่อทรัพย์สินหรือชีวิตด้วย เพราะทุกอาชีพล้วนมีความสำคัญต่อชุมชนทั้งด้านรายได้ คุณภาพชีวิต สาธารณูปโภค และเศรษฐกิจในชุมชน”

๑๖. นักเรียนเลือกอาชีพที่คนในชุมชนประกอบอาชีพมากที่สุด เพื่อนำมาฝึกปฏิบัติในการประกอบอาชีพในชั่วโมงต่อไป (ครูมีข้อมูลผู้ประกอบอาชีพในชุมชนแล้ว โดยในชุมชนมีผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด เช่น ปลูกข้าว ปลูกผัก แล้วนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และวิจารณ์กัน แล้วเลือกเรื่องที่จะฝึกปฏิบัติอาชีพเกษตรกรรมเรื่องอะไร)

ชั่วโมงที่ ๔

ขั้นที่ ๕ ปรับประยุกต์ใช้ความรู้และเผยแพร่

๑๗. นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น ทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่ผ่านมา

- คำถาม จากชั่วโมงที่ผ่านมา นักเรียนได้นำเสนอข้อมูลจากการสำรวจแล้วว่าอาชีพในชุมชนของเรา มีการประกอบอาชีพใ้มากที่สุด

- แนวคำตอบ อาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด เช่น การปลูกข้าว การปลูกผัก และเราได้ลงความคิดเห็นกันแล้วว่าเราปฏิบัติกรประกอบอาชีพเกษตรกรรม เรื่อง การปลูกผัก

๑๘. นักเรียน ศึกษา ค้นคว้า รูปแบบการปลูกผัก โดยการสัมภาษณ์และสอบถามจากผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน และจากสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น Google YouTube เป็นต้น โดยให้นักเรียนบันทึกรูปแบบการปลูกผัก เพื่อนำเสนอในชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ ๕

๑๙. นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น ทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่ผ่านมา

- คำถาม จากชั่วโมงที่ผ่านมา นักเรียนได้นักเรียน ศึกษา ค้นคว้า รูปแบบการปลูกผัก จากผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชนและจากสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น Google YouTube เป็นต้น นักเรียนได้บันทึกรูปแบบการปลูกผัก มาแล้ว โดยจะใช้รูปแบบการปลูกผักแบบใด

- แนวคำตอบ การปลูกผักโดยใช้ดินกับการปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน

๒๐. นักเรียนนำเสนอข้อมูลที่ได้มา ครูคอยแนะนำและแก้ไขข้อมูลที่บกพร่องจากการนำเสนอของนักเรียนให้ถูกต้อง

๒๑. นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น

- คำถาม วันนี้เราจะเรียนรู้การปลูกผักแบบไหนกันดี
- แนวคำตอบ การปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง)

๒๒. นักเรียน ศึกษา ค้นคว้า ขั้นตอนและวิธีการปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง) จากการสัมภาษณ์และสอบถามจากผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน และจากสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น Google YouTube เป็นต้น โดยให้นักเรียนบันทึกขั้นตอนและวิธีการปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง) เพื่อมานำเสนอในชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ ๒

๒๓. นักเรียนและครูช่วยกันแสดงความคิดเห็น ทบทวนความรู้ในชั่วโมงที่ผ่านมา

- คำถาม การปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง) มีข้อดีอย่างไร
- แนวคำตอบ

๑ สามารถทำการปลูกผักในบริเวณที่พื้นดินไม่เหมาะสมหรือสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมต่อ

การปลูกผัก

๒ ใช้พื้นที่ในกระเพาะปลูกน้อยและสมารถทำการผลิตได้อย่างสม่ำเสมอ

๓ ควบคุมสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเจริญเติบโตได้ เช่น การควบคุมปริมาณธาตุ

อาหาร pH

๔ เป็นการปลูกผักที่ใช้น้ำและธาตุอาหารพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งประหยัดเวลา

แรงงาน และค่าใช้จ่ายในการเตรียมดินและกำจัดวัชพืช

๒๔. จากชั่วโมงที่ผ่านมา นักเรียนได้ไปศึกษา ค้นคว้า ขั้นตอนและวิธีการปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง) จากการสัมภาษณ์และสอบถามจากผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชุมชน และจากสื่ออินเทอร์เน็ต เช่น Google YouTube เป็นต้น วันนี้ให้มานำเสนอการปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง) ครูคอยแนะนำและแก้ไขข้อมูลที่บกพร่องจากการนำเสนอของนักเรียนให้ถูกต้อง

๒๕. นักเรียนแต่ละกลุ่มลงมือฝึกปฏิบัติการปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง)

ชั่วโมงที่ ๗-๘

๒๖. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำผักที่ปลูกได้มาประกอบอาหารอีสานตามท้องถิ่นของตนเอง

๒๗. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับอาชีพในชุมชนว่า “อาชีพในแต่ละอาชีพมีความแตกต่างกันในด้านรายได้ ลักษณะงาน และคุณสมบัติของผู้ประกอบอาชีพนั้น การประกอบอาชีพแต่ละอาชีพควรคำนึงเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เวลางานที่เหมาะสม ความเสี่ยงขณะปฏิบัติงาน เพราะงานบางอย่างอาจมีความเสี่ยงต่อทรัพย์สินหรือชีวิตด้วย เพราะทุกอาชีพล้วนมีความสำคัญต่อชุมชน ทั้งด้านรายได้ คุณภาพชีวิต สาธารณูปโภค และเศรษฐกิจในชุมชน”

๒๘. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

๙. ภาระงาน/ชิ้นงาน

กิจกรรมเรื่อง อาชีพชุมชนของเรา การปลูกผักโดยไม่ใช้ดิน(ไฮโดรโปนิคส์แบบน้ำนิ่ง)

๑๐. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

- ๑ หนังสือเรียนวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ม.๒
- ๒ สื่ออินเทอร์เน็ต เช่น Google YouTube เป็นต้น
๓. ชุมชนของนักเรียน

๑๑. การวัดและประเมินผล

รายการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
๘.๑ การประเมินก่อนเรียน แบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อาชีพในชุมชน	ตรวจแบบทดสอบ ก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ประเมินตามสภาพจริง
๘.๒ การประเมินระหว่าง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ๑) อธิบายความแตกต่างและ ข้อควรคำนึงถึงเกี่ยวกับ อาชีพต่าง ๆ ในชุมชน ๒) สืบหาข้อมูลเกี่ยวกับ อาชีพต่าง ๆ ในชุมชน	- ตอบคำถามกิจกรรม พัฒนาการทำงาน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘	- กิจกรรมพัฒนาการ ทำงาน หน่วยการ เรียนรู้ที่ ๘	ตอบคำถามได้ ๔ จาก ๗ ข้อ ผ่านเกณฑ์
๓) นำเสนอผลงาน	- ประเมินการนำเสนอ ผลงาน	- แบบประเมิน การนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ ๓ ผ่านเกณฑ์
๔) พฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม	- สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	- แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ ๓ ผ่านเกณฑ์
๖) คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- สังเกตความมีวินัย รับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง และมุ่งมั่นในการทำงาน	- แบบประเมิน คุณลักษณะ อันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ ๓ ผ่านเกณฑ์
๘.๓ การประเมินหลังเรียน ๑) แบบทดสอบหลังเรียน	ตรวจแบบทดสอบ หลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ประเมินตามสภาพจริง
๒) การประเมินชิ้นงาน/ ภาระงาน (รวบยอด) กิจกรรมอาชีพในชุมชน	ตรวจกิจกรรมอาชีพใน ชุมชน	แบบประเมินกิจกรรม อาชีพในชุมชน	ระดับคุณภาพ ๓ ผ่านเกณฑ์

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน		
		๓	๒	๑
๑	เนื้อหาละเอียดชัดเจน	☐	☐	☐
๒	ความถูกต้องของเนื้อหา	☐	☐	☐
๓	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย	☐	☐	☐
๔	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ	☐	☐	☐
๕	วิธีการนำเสนอผลงาน	☐	☐	☐
รวม				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	๓	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้	๒	คะแนน
ผลงานหรือพฤติกรรมสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน	ให้	๑	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๒-๑๕	ดี
๘-๑๑	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล ของนักเรียน	การแสดง ความคิดเห็น			การ ยอมรับ ฟังคนอื่น			การ ทำงาน ตามที่ได้รับ มอบหมาย			ความมี น้ำใจ			การมี ส่วนร่วมใน การ ปรับปรุง ผลงาน กลุ่ม			รวม ๑๕ คะแนน
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	๓	๒	๑	

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	ให้	๓	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	ให้	๒	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	ให้	๑	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๒-๑๕	ดี
๘-๑๑	พอใช้
ต่ำกว่า ๘	ปรับปรุง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง : ให้ผู้สอนสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียนและนอกเวลาเรียน แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		๐	๑	๒	๓
๒. ซื่อสัตย์ สุจริต	๒.๑ ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเป็นจริง				
	๒.๒ ปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้อง				
๓. มีวินัย รับผิดชอบ	๓.๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว มีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน				
	๓.๒ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน				
๔. ใฝ่เรียนรู้	๔.๑ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และนำไปปฏิบัติได้				
	๔.๒ รู้จักจัดสรรเวลาให้เหมาะสม				
	๔.๓ เชื้อฟังคำสั่งสอนของบิดา - มารดา โดยไม่โต้แย้ง				
	๔.๔ ตั้งใจเรียน				
๕. อยู่อย่างพอเพียง	๕.๑ ใช้ทรัพย์สินและสิ่งของของโรงเรียนอย่างประหยัด				
	๕.๒ ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัดและรู้คุณค่า				
	๕.๓ ใช้จ่ายอย่างประหยัดและมีการเก็บออมเงิน				
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน	๖.๑ มีความตั้งใจและพยายามในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย				
	๖.๒ มีความอดทนและไม่ท้อแท้ต่ออุปสรรคเพื่อให้งานสำเร็จ				
๘. มีจิตสาธารณะ	๘.๑ รู้จักช่วยพ่อแม่ ผู้ปกครอง และครูทำงาน				
	๘.๒ รู้จักการดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติและสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนและโรงเรียน				

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

พฤติกรรม บ่งชี้	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
ตามข้อ ๒	ไม่ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงมีพฤติกรรมนำสิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ไม่นำสิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงไม่นำสิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริงไม่นำสิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง เป็นแบบอย่างที่ดีด้านความซื่อสัตย์
ตามข้อ ๓	ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน และ	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรม	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของ ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมและรับผิดชอบในการทำงาน	ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมและรับผิดชอบในการทำงาน
ตามข้อ ๔	ไม่ตั้งใจเรียนไม่ คำนคว้าหาความรู้	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ เป็นบางครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ บ่อยครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นประจำ
ตามข้อ ๕	ใช้เงินและของใช้ส่วนตัวและส่วนรวมอย่างไม่ประหยัดไม่มีการวางแผนการเรียนและการใช้ชีวิตประจำวัน	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คู้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คู้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น ใช้ ความรู้ข้อมูลข่าวสารในการ วางแผนการเรียน และการทำงาน	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คู้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ใช้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารในการ วางแผนการเรียน การทำงาน และใช้ในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรม บ่งชี้	ไม่ผ่าน (๐)	ผ่าน (๑)	ดี (๒)	ดีเยี่ยม (๓)
ตามข้อ ๖	ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การงาน	ตั้งใจและรับผิดชอบใน การปฏิบัติหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมายให้ สำเร็จ	ตั้งใจและรับผิดชอบใน การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายให้สำเร็จ มีการ ปรับปรุงและพัฒนาการ ทำงานให้ดีขึ้น	ตั้งใจและรับผิดชอบในการ ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายให้สำเร็จ มีการ ปรับปรุงและพัฒนาการ ทำงานให้ดีขึ้นภายในเวลา ที่กำหนด
ตามข้อ ๘	เข้าร่วมกิจกรรม ต่ำกว่า ร้อยละ ๕๐	เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ ๕๐ - ๕๙	เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ ๖๐ - ๗๙	เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

แบบทดสอบก่อนเรียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดไม่ใช่ความสำคัญของอาชีพในชุมชน
 - ก. สร้างรายได้ให้กับสมาชิกในชุมชน
 - ข. ทำให้สมาชิกในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี
 - ค. ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชน
 - ง. ทำให้เป็นที่ยกย่องเชิดชูในชุมชน
๒. ถ้านักเรียนจะตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพควรคำนึงถึงสิ่งใดเป็นสำคัญ
 - ก. เลือกตามเพื่อน
 - ข. พ่อแม่แนะนำให้เลือก
 - ค. ความนิยมของคนในสังคม
 - ง. ความรู้และความสามารถของตนเอง
๓. บุคคลในข้อใดประกอบอาชีพประเภทเดียวกัน
 - ก. หน่อชายผลไม้ แดงเป็นทหาร
 - ข. นิดเป็นช่างทำम्म แตนตัดเย็บเสื้อผ้า
 - ค. เต็นเป็นพนักงานบริษัท เอกปลูกผลไม้
 - ง. อรเป็นครู นิสาเป็นประชาสัมพันธ์
๔. ครอบครัวของน้อยทำขนมขายจัดเป็นในกลุ่มอาชีพประเภทใด
 - ก. อาชีพอิสระ
 - ข. รับจ้าง
 - ค. ใช้แรงงาน
 - ง. ข้าราชการ
๕. วาริต้องการเป็นพนักงานต้อนรับ วาริควรมีทักษะในด้านใดมากที่สุด
 - ก. การคิด
 - ข. บริการ
 - ค. การแก้ปัญหา
 - ง. กระบวนการทำงาน
๖. ผู้ที่ประกอบอาชีพรับจ้างจะมีการทำงานในลักษณะใด
 - ก. เป็นผู้มีความสามารถหลายอย่าง
 - ข. ทำงานตามบทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน
 - ค. มีความสามารถเฉพาะด้านและมีความรู้ในวิชาชีพ
 - ง. ดำเนินงานด้วยตนเองได้อย่างอิสระ
๗. ปาล์มทำอาชีพก่อสร้าง สิ่งที่ปาล์มควรคำนึงในการทำงานคือสิ่งใด
 - ก. รายได้ที่จะได้รับ
 - ข. เวลาทำงาน
 - ค. การยอมรับนับถือ
 - ง. ความเสี่ยงในการทำงาน
๘. ผลจากการที่ทำงานโดยไม่คำนึงถึงเวลาทำงานคือข้อใด
 - ก. เวลาพักผ่อน
 - ข. สุขภาพร่างกาย
 - ค. ความไม่มั่นคงของอาชีพ
 - ง. ความปลอดภัยของทรัพย์สิน
๙. อาชีพของบุคคลในข้อใดมีรายได้แตกต่างจากอาชีพอื่น
 - ก. น้อยเป็นตำรวจ
 - ข. นุชขายเสื้อผ้า
 - ค. นพเป็นนักเขียน
 - ง. น้าเป็นช่างเสริมสวย
๑๐. “ทำงานให้กับองค์กรเอกชนหรือนายจ้าง” จากข้อความดังกล่าว เป็นลักษณะงานของอาชีพใด
 - ก. พนักงานบริษัท
 - ข. ข้าราชการ
 - ค. ช่างตัดผม
 - ง. ค้าขาย

เฉลย

๑. ง. ๒. ง. ๓. ข. ๔. ก. ๕. ข. ๖. ก. ๗. ง. ๘. ข. ๙. ก. ๑๐. ก.

แบบทดสอบหลังเรียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ความสำคัญของอาชีพในชุมชนข้อใดไม่ถูกต้อง ก. เป็นที่ยกย่องเชิดชูในชุมชน ข. เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้น ค. เกิดการหมุนเวียนของเงิน ง. สมาชิกในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ๒. การเลือกประกอบอาชีพควรคำนึงถึงสิ่งใดมากที่สุด ก. การตัดสินใจของพ่อแม่ ข. เพื่อนแนะนำ ค. ความนิยมในสังคม ง. ความรู้และความสามารถของตนเอง ๓. การประกอบอาชีพของบุคคลในข้อใดเป็นประเภทเดียวกัน ก. น้อยเป็นครู เต็มเป็นตำรวจ ข. ทนายชายอาหาร น้ำตาลเป็นข้าราชการ ค. บอลเป็นช่างไฟฟ้า บาสเป็นพนักงานบริษัท ง. เบลทำงานข้าว นิดเป็นเจ้าของร้านกาแฟ ๔. อาชีพในข้อใดมีรายได้แตกต่างจากข้ออื่น ก. ครู ข. ตำรวจ ค. นักร้อง ง. พนักงานบริษัท ๕. ผลจากการประกอบอาชีพทุจริตคือข้อใด ก. เป็นประโยชน์ต่อสังคม ข. สอดคล้องกับศีลธรรม ค. เป็นที่ยอมรับนับถือจากสังคม ง. ก่อให้เกิดความเดือดร้อนให้แก่ผู้อื่น ๖. มีความสามารถเฉพาะด้านและมีความรู้ในวิชาชีพ เป็นลักษณะงานของอาชีพใด ก. ค้าขาย ข. รับจ้าง ค. ประมง ง. ทำสวน	๗. อาชีพในข้อใดมีความเสี่ยงในด้านความปลอดภัย ก. นักดนตรี ข. แพทย์ ค. พยาบาล ง. ตำรวจ ๘. อาชีพประชาสัมพันธ์ควรมีทักษะในด้านใดมากที่สุด ก. บริการ ข. ภาษา ค. ซ่อมบำรุง ง. เทคโนโลยี ๙. การประกอบอาชีพในข้อใดเป็นอาชีพอิสระ ก. ตำรวจ ข. พนักงานร้านสะดวกซื้อ ค. เจ้าของร้านขายดอกไม้ ง. พนักงานต้อนรับ ๑๐. “เป็นอาชีพที่ไม่ต้องรับจ้างหรือทำงานให้คนอื่น” จากข้อความ เป็นทักษะงานของอาชีพใด ก. รับราชการ ข. อาชีพอิสระ ค. รับจ้าง ง. พนักงานบริษัท

เฉลย

๑. ก. ๒. ง. ๓. ก. ๔. ค. ๕. ง. ๖. ข. ๗. ง. ๘. ข. ๙. ค. ๑๐. ข.

ความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะ ควรส่งเสริมและพัฒนาการปลูกนักเรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้

ลงชื่อ.....

(นายนราทิพย์ เวชกาล)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน

บันทึกผลหลังการสอน

๑.๑ ด้านความรู้ (Cognitive Domain)

- นักเรียนมีการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นในกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ รายวิชา การงานอาชีพ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๘ อาชีพชุมชนของเรา คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๕๐
- นักเรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการในรายวิชาการงานอาชีพ
- นักเรียนสามารถอธิบายแนวทางการปฏิบัติงานในอาชีพที่เกี่ยวข้องได้
- นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและต่อยอดเพื่อพัฒนาอาชีพในอนาคต

๑.๒ ด้านทักษะ (Psychomotor Domain)

- นักเรียนสามารถลงมือปฏิบัติงานตามกระบวนการที่ถูกต้องและเหมาะสมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
- มีทักษะการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ และทรัพยากรในการทำงานอาชีพอย่างถูกต้องและปลอดภัย
- มีทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพเบื้องต้น พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมสามารถลงมือปฏิบัติและแก้ปัญหาในสถานการณ์จริงได้ มีทักษะการทำงานเป็นทีม และสามารถสื่อสารในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ ด้านเจตคติ (Affective Domain)

- นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการทำงานและเห็นคุณค่าของอาชีพต่าง ๆ
- มีความกระตือรือร้นและสนใจที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับอาชีพ
- ตระหนักถึงความสำคัญของการทำงานที่ซื่อสัตย์ มีจริยธรรม และคุณธรรม

๑.๔ คุณลักษณะ

- นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย
- มีความอดทน มุ่งมั่น และพยายามพัฒนาตนเองในการทำงาน
- มีความคิดสร้างสรรค์และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

๑.๕ สมรรถนะ

- สมรรถนะเฉพาะทางอาชีพ: นักเรียนสามารถนำทักษะและความรู้ไปใช้ในงานอาชีพได้จริง
- สมรรถนะการจัดการตนเอง: นักเรียนสามารถบริหารจัดการเวลา การเรียนรู้ จัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจัดลำดับความสำคัญของงาน ทำงานอย่างมีวินัย
- สมรรถนะการคิดขั้นสูง: นักเรียนสามารถวิเคราะห์ แก้ปัญหา คิดอย่างมีวิจารณญาณในสถานการณ์การทำงาน และสร้างสรรค์แนวทางใหม่ ๆ ในการทำงาน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๖๓). แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรฐานสมรรถนะ. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.

วัชรินทร์ อ่ำพร. (๒๕๖๔). แนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในศตวรรษที่ ๒๑. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

